

Geschillenbeslechting en de wettelijke geschillenregeling

MfN MediationCongres
28 november 2025
Flip Schreurs & Marije de Rooij

1

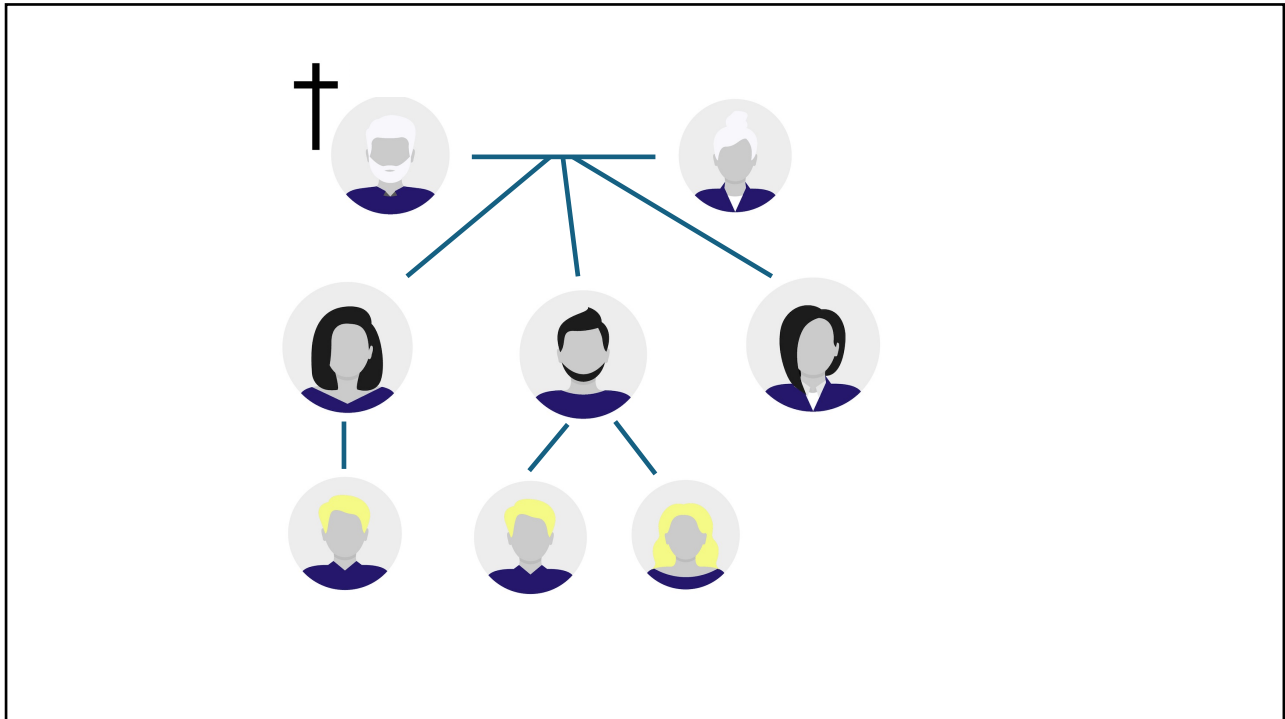
- Flip Schreurs

- Marije de Rooij

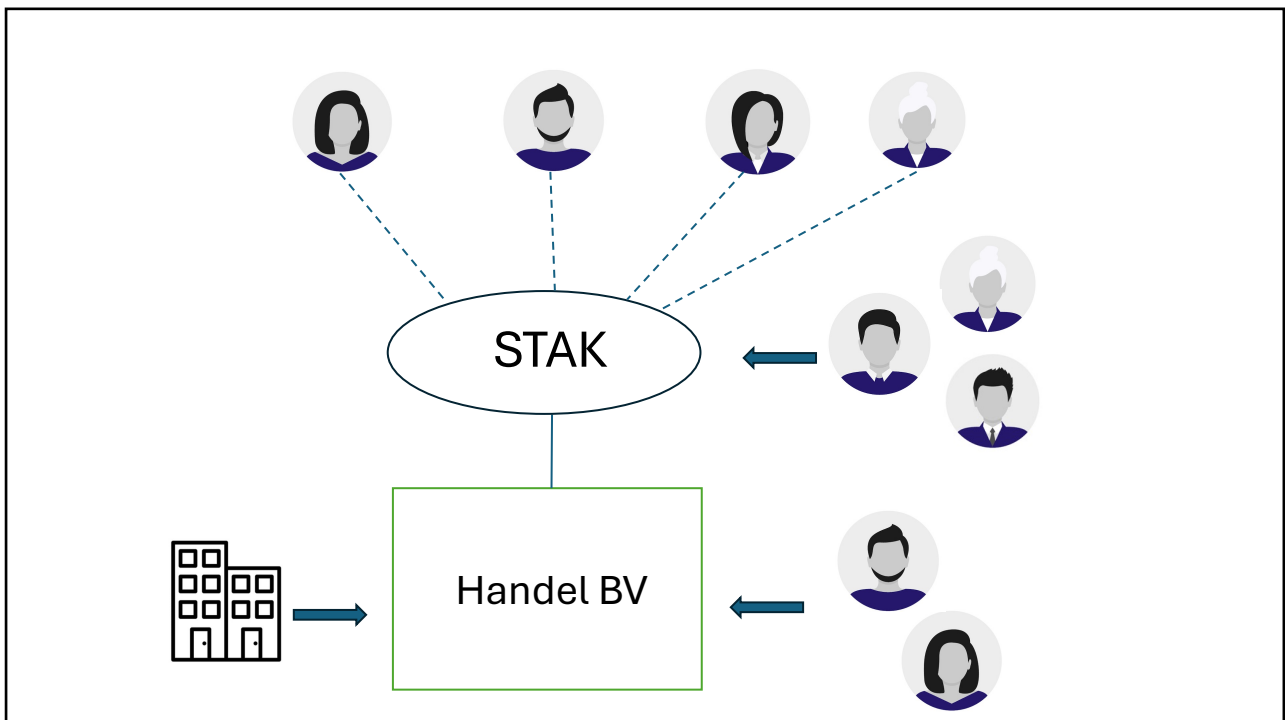
—
BOELS
ZANDERS
—

 RESULT ADR
CONFLICT REDEFINED

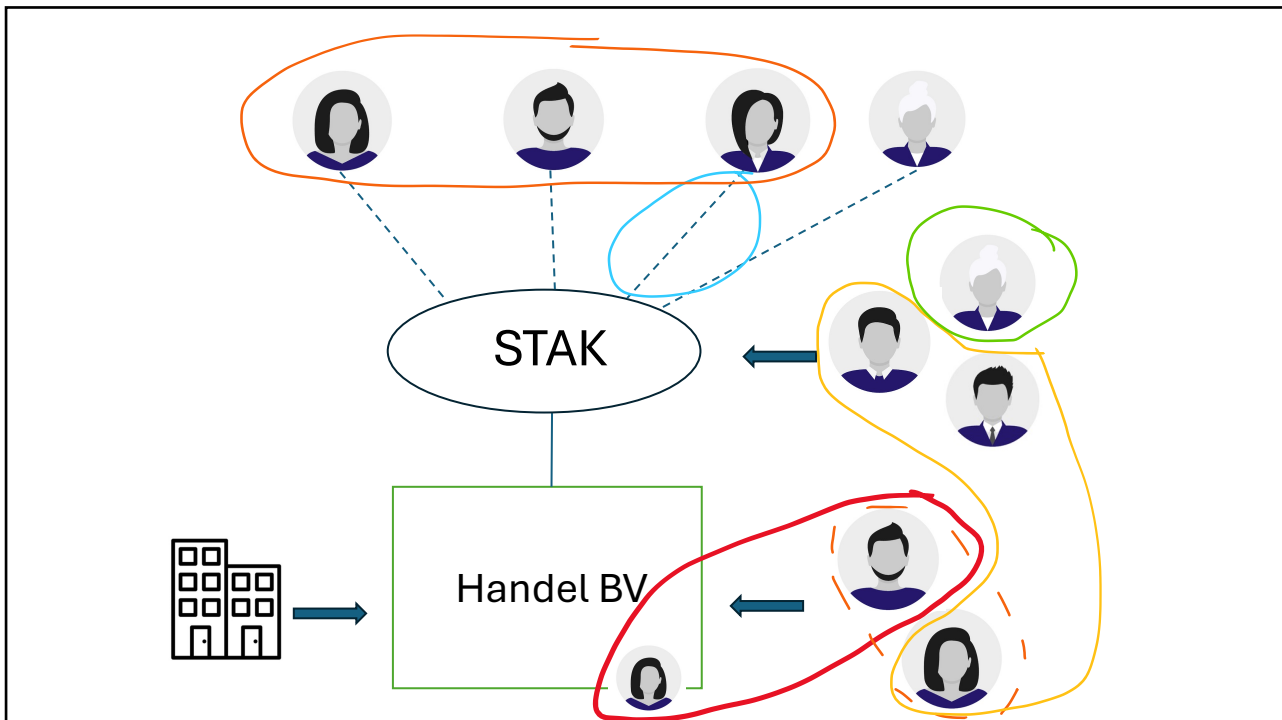
2

3

4

5

Aandeelhoudersgeschillen

- Onderstroom: “duurzame ontwrichting”
 - Gebrek aan respect/erkenning/waardering
 - Uit zich in: geschillen op allerlei “ondergeschikte” punten
 - Partijen nemen elkaar via de vennootschap “in de tang”
- Let op: Het gaat dus zelden waar het bij aanvang om gaat!

6

Aandeelhoudersgeschillen

- Probleem: geen goede statutaire geschillenregeling of aandeelhoudersovereenkomst
- Duurzame oplossing (meestal): scheiding
 - Geen gunfactor om te komen tot uitkoop
 - Loopgravenoorlog

7

Wettelijk systeem

- Boek 2 BW: Rechtspersonen - titel 8:
 - Afdeling 1: Geschillenregeling – scheiding van aandeelhouders
 - Afdeling 2: Het recht van enquête – onderzoek in de vennootschap
- Geschillenregeling 1989 – 2024: tekortschietend scheidingsrecht: onduidelijke criteria, onzekere rechters, onvoorspelbare uitkomsten
- Praktijk week uit naar enquêterecht

8

Enquêterecht (in één sheet)

- Art. 2:345: Aandeelhouder kan OK verzoeken om onderzoek bij twijfel aan “beleid en de gang van zaken” (= vermoeden van wanbeleid)
 - Impasses voortvloeiend uit duurzame ontwrichting = wanbeleid
- Art. 2:349a: Onmiddellijke voorziening in het belang van de vennootschap: benoeming functionaris met onderhandelingsmandaat
- Onderzoek (= enquête) zelden gebruikt
- Van alle enquêteprocedures ca 80% impassezaken, waarvan ca 75% geschikt olv OK-functionaris. Verkoop onderneming aan derde (cashen) of uitkoop van een van de aandeelhouders

9

Enquêterecht (nog ééntje dan)

- Impasse-situaties
- Geen onderzoek
- Onmiddellijke voorziening: OK-functionaris
- ➡ Overleg over minnelijke regeling
85% van alle OK-zaken, waarvan $\frac{3}{4}$ geschikt
- Maatwerk, maar wel “de dure omweg”

10

De nieuwe Geschillenregeling

- Artt. 2:336-343c BW
- Criteria en maatstaf
- Procedure: verzoekschrift – Ondernemingskamer
- Overig

11

Geschillenregeling (artt. 2:336-343c)

- Uitstoting (2:336a)
- Uittreding (2:343)
- Prijsbepalingsverzoek (2:343c)
- Aandeelhouders en certificaathouders
- Ontneming stemrecht pandhouders/vruchtgebruikers (2:342)

12

Geschillenregeling - uitstoting

Uitstoting:

- 1/3^e van de aandeelhouders kunnen **uitstoting** verzoeken van medeaandeelhouder
- wanneer deze aandeelhouder door zijn **gedragingen** al dan niet in hoedanigheid van aandeelhouder
- de vennootschap **schade** toebrengt,
- dat het voortduren van zijn aandeelhouderschap in **redelijkheid** niet kan worden geduld

13

Geschillenregeling - uitstoting

Maatstaf:

- gedragingen al dan niet in hoedanigheid van aandeelhouder
- binnen vennootschappelijk verband: bv. dwarsliggen in AV of bestuur
- buiten vennootschappelijk verband: bv. concurrentie

14

Geschillenregeling – uittreding

Uittreding:

- aandeelhouder kan **uittreding** verzoeken
- die door **gedragingen** van mede-aandeelhouder en/of de vennootschap
- **schade** lijdt
- dat het voortduren van zijn aandeelhouderschap in **redelijkheid** niet meer van hem kan worden gevergd

15

Geschillenregeling – uittreding

Maatstaf: Belang van de *aandeelhouder*

- Lage lat: geen bijzondere omstandigheden of verwijtbaarheid vereist (Maassen-arrest)
- Voorbeelden:
 - Beknelde of gedegradeerde aandeelhouder
 - Uithongering via dividendpolitiek of kostenstructuur

16

Geschillenregeling - procedure

De grote wijzigingen:

- Eén feitelijke instantie: Ondernemingskamer (openbaar)
 - groot gezag met betrekking tot ondernemingsrecht
 - 3 raadsheren/rechters en 2 raden/deskundigen
- Verbetering/verduidelijking criteria
- Tweede fase: waardering (leidraad)

17

Geschillenregeling - overig

- Samenhangende vorderingen inhoudelijk
 - voortvloeiend uit hetzelfde conflict
 - noodzakelijk ter oplossing van het conflict
 - dus niet nog naar de gewone rechter
- geld- en schadevorderingen (verleden)
- andersoortige vorderingen (toekomst)
 - non-concurrentie
 - hoofdelijkheid

18

Geschillenregeling – samenvatting

- Sterk verbeterde toegang tot deskundige rechter
- Flexibele (maatwerk)procedure mogelijk: uitstoting, uittreding, samenhangende vorderingen: het “gehele geschil”
- Wordt schikken makkelijker?
- Wordt waardering belangrijker?

19

Kernpunt voor mediators

➤ BAZO is veranderd !

20

- Flip Schreurs
 - flip.schreurs@bz.nl
 - 06 53 74 79 82
- Marije de Rooij
 - marije.derooij@resultadr.nl
 - 06 22 49 91 76